

Obsah

Předmluva	V
Úvodní slovo	VII
O autorech	IX
Přehled použitých zkratk	XV

I. Obecná část

Kapitola 1. Historický vývoj moderních systémů sociální ochrany	5
1.1 „Historická předehra“	5
1.2 Vznik moderních systémů sociální ochrany	7
Kapitola 2. Právní vývoj systémů sociální ochrany na území ČR	9
2.1 Sociálněprávní dědictví Rakouska-Uherska	9
2.2 Reformy po vzniku samostatného Československa	13
2.3 Reformy po 2. světové válce – národní pojištění	16
2.4 Sociální zabezpečení podle sovětského vzoru po roce 1956	17
2.5 Demokrizační reformy	19
Kapitola 3. Pojmy sociální ochrany, sociální právo a systémy sociální ochrany	21
3.1 Sociální ochrana a její nástroje	21
3.2 Sociální právo	22
3.3 Systémy sociální ochrany upravené sociálním právem	23
3.3.1 Ochrana práce	23
3.3.2 Sociální pojištění	24
3.3.3 Státní zaopatření	26
3.3.4 Sociální pomoc	26
Kapitola 4. Prameny sociálního práva	29
4.1 Mezinárodní právo a české sociální právo	29
4.2 Právo ES a české sociální právo	33
4.3 České prameny sociálního práva	36
Kapitola 5. Právní vztahy v sociálním právu	39
5.1 Prvky právních vztahů v sociálním právu	39
5.2 Vznik, změna a zánik právních vztahů v sociálním právu	42
5.3 Právo, nárok, nárok na výplatu	43
Kapitola 6. Organizace sociální správy	44
6.1 Státní správa v sociální správě	45
6.1.1 Ministerstva	45
6.1.2 Česká správa sociálního zabezpečení	45
6.1.3 Úřady práce	46

6.1.4 Inspektoráty práce	47
6.1.5 Výkon státní správy samosprávnými orgány v přenesené působnosti	47
6.2 Samospráva v sociální správě	48
6.3 Všeobecná zdravotní pojišťovna	48
6.4 Soukromá správa v sociální správě	49
Kapitola 7. Financování sociální ochrany	52
7.1 Financování z pojistného	52
7.1.1 Průběžné financování – pay as you go	52
7.1.2 Fondování – funding	54
7.1.3 Financování jednotlivých systémů sociálního pojištění	55
7.2 Financování ze státního rozpočtu	58
7.3 Jiné zdroje financování	59

II. Sociální události a sociální právo

Kapitola 8. Rodičovství a mateřství	67
8.1 Ochrana ženy a plodu v době těhotenství	68
8.1.1 Ochrana v práci	68
8.1.2 Ochrana příjmu těhotných žen a matek	70
8.2 Mateřství a rodičovství jako změna pracovní schopnosti v důsledku péče o dítě	71
8.2.1 Ochrana rodičů v rámci pracovního poměru	71
8.2.2 Ochrana příjmu rodičů	72
8.3 Mateřství a rodičovství jako zvýšené životní náklady	74
Kapitola 9. Nezaopatřenost dítěte	77
9.1 Ochrana zdravého vývoje dětí a mladistvých	78
9.1.1 Ochrana zdravého vývoje v souvislosti s prací	78
9.1.2 Ochrana zdravého vývoje v sociálně-právní ochraně dětí	79
9.2 Záruky péče o nezaopatřené děti a jejich materiální zabezpečení ...	80
Kapitola 10. Ochrana zdraví, nemoc	83
10.1 Ochrana zdraví a zdravotní péče	84
10.1.1 Ochrana veřejného zdraví	84
10.1.2 Ochrana zdraví při práci	85
10.1.3 Zdravotní péče jako ochrana zdraví	88
10.2 Nemoc jako nedostatek příjmu	88
Kapitola 11. Invalidita	94
11.1 Invalidita jako úbytek či absence pracovní schopnosti	95
11.1.1 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením jako nástroj jejich integrace	95

11.2.2 Náhrada či příspěvek k příjmu osobám se zdravotním postižením	98
11.2 Invalidita jako zvýšené životní náklady	102
11.3 Invalidita jako potřeba zdravotnických a sociálních služeb	107
Kapitola 12. Stáří	109
12.1 Stáří jako presumovaná neschopnost výdělečné činnosti	111
12.1.1 Zaměstnávání seniorů jako nástroj jejich integrace	111
12.1.2 Zabezpečení příjmů seniorům	112
12.2 Stáří jako zvýšená potřeba péče	115
Kapitola 13. Smrt	117
13.1 Ztráta živitele jako úbytek pravidelných příjmů	117
13.2 Smrt jako jednorázové zvýšené náklady pro pozůstalé	119
Kapitola 14. Nezaměstnanost	121
14.1 Prevence vzniku nezaměstnanosti	124
14.2 Ochrana před dlouhodobou nezaměstnaností, podpora zaměstnanosti	126
14.3 Nezaměstnanost jako nedostatek pravidelných příjmů	129
Kapitola 15. Chudoba	131
15.1 Prevence chudoby – ochrana před chudobou	132
15.1.1 Ochrana mzdy jako nástroj prevence chudoby	133
15.1.2 Sociální dávky jako ochrana před vznikem chudoby	135
15.2 Řešení vzniklé chudoby dorovnáním příjmu	136
15.3 Řešení chudoby jako hrozby sociální dezintegrace	138

III. Procesy v sociální správě

Kapitola 16. Principy procesů v sociální správě	145
16.1 Obecné procesní zásady	145
16.2 Zásady správního procesu	147
16.3 Zásady občanskoprávního řízení	148
16.4 Procesní podmínky	149
Kapitola 17. Správní proces	151
17.1 Řízení podle správního řádu	152
17.1.1 Zahájení řízení	152
17.1.2 Průběh řízení	153
17.1.3 Rozhodování	154
17.1.4 Opravné prostředky dle správního řádu	155
17.2 Řízení ve správním soudnictví	157

Kapitola 18. Druhy procesů v sociální správě	160
18.1 Řízení ve věcech ochrany práce	161
18.2 Řízení ve věcech nemocenského pojištění	161
18.3 Řízení ve věcech důchodového pojištění	162
18.4 Řízení ve věcech státní sociální podpory	163
18.5 Řízení ve věcech sociální pomoci	164
18.6 Řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	165
18.7 Řízení o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění	166
 Právo na důstojnost – základ sociálního práva	167
Resume	169
Doporučená literatura k dalšímu studiu	171
Věcný a jmenný rejstřík	173